

**Акатист светим Петочисленицима Словенским:
Горазду, Клименту, Науму, Ангеларију и Сави**

[27. јул / 9. август]

Кондак 1.

Вама изабраним просветитељима Божијим, који сте семе Јеванђеља сејали по земљама Словенским, похвални песмопој уносимо, а ви, пошто сте милост стекли код Господа, помолите се за нас, који вас анђелским поздравом овако величамо: Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Икос 1.

Превечни Господ, Творац видљиве и невидљиве твари, изабра вас, свети Петочисленици, Горазде, Клименте, Науме, Ангеларије и Саво, да заорете дубоку бразду Христову по дивљим земљама Словенским и разагнате таму многобожачку која се столећима надвијала над њима. Нека вас због тога усклици ови обрадују на Небесима:

Радујте се, јер сте Реч Божију ширили земљама Словенским!
Радујте се, јер сте Христа Бога Словенима открили!
Радујте се, јер сте достојни ученици светог Ћирила и Методија!
Радујте се, јер сте со земљи Словенској били!
Радујте се, јер сте светлост Христову Словенима донели!
Радујте се, јер сте семе Јеванђеља сложно сејали!
Радујте се, јер сте све патње и невоље Христа ради смирено подносили!
Радујте се, јер сте таму многобожачку код Словена разагнали!
Радујте се, јер сте препородили оне што сеђаше у тами и сени смртној!
Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 2.

Свети Ћирило и Методије по Божијем промислу пре вас, свети Петочисленици, забацише велику мрежу Христову у земље Словенске, како би уловили што више риба словесних, које ће због тога радосно појати: Алилуја!

Икос 2.

А када они мисију своју завршише и преселише се у Небеске дворе, ви, по благослову њиховом, свети Петочисленици, преузесте плуг Јеванђелски и настависте са истим жаром и љубављу дело њихово, на радост оних који се спасавају. Примите због тога ове похвале:

Радујте се, светила Словенска!

Радујте се, Христови апостоли!
Радујте се, слуге Слова и Речи!
Радујте се, достојни ученици великих учитеља Словенских Тирила и
Методија!

Радујте се, просветитељи Словена!
Радујте се, неуморни трудбеници у винограду Господњем!
Радујте се, светила Небеска у тами многобожачкој Словенској!
Радујте се, зраке незалазне светлости на хоризонту Словенских
земаља!

Радујте се, ластавице које сте пролеће духовно Словенима донели!
Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 3.

У почетку, сви ви, свети Петочисленици, бејасте у земљама
Моравским, где сте ревносно проповедали речи Божију и учили све да
поју: Алилуја!

Икос 3.

Сваки од вас, свети Петочисленици, иђаше по народу и учаше га
Закону Божијем, док, ти, свети Горазде бејаше и епископ, који си наследио
светог Методија, чувајући као архипастир стадо Господње од изгладнелих
вукова духовних. А ми, потомци оних које ви Христу приведосте, овако
вам кличемо:

Радујте се, јер просветисте цео свет Словенски науком Христовом!
Радујте се, јер задојисте млеком Православља децу Словенску!
Радујте се, јер напојисте благодаћу све Словене!
Радујте се, изабраници Божији на делу спасења!
Радујте се, духовна чада светих Тирила и Методија!
Радујте се, пријатељи Христа Бога!
Радујте се, слободе Христове благовесници!
Радујте се, гласници Васкрслога Христа!
Радујте се, разгонитељи таме многобожачке
Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 4.

Стоглава паклена аждаја избљува отров свој у римску цркву и отрова
њихово исповедање вере о исхођењу Духа Светога, због чега они
неправославно појаше: Алилуја!

Икос 4.

То учење дође и до Словенских земаља, где и римљани имађаху
зборишта своја, па преко епископа свога Вихика, нападоше на вас, свети
Петочисленици, оптужујући да ваша вера није права и ружећи учитеља

вашег, светог Методија. А ви им Богоглагољивим речима затварасте смрадна уста, побијајући зловерје њихово. Зато вам овако кличемо:

Радујте се, јер сте истинску Веру проповедали!

Радујте се, јер сте се сами усрдно молили и учили народ да се Богу моли!

Радујте се, јер нисте посустајали у труду апостолском!

Радујте се, јер осветисте земље Словенске стопама својим!

Радујте се, јер сте утеху Небеску са собом носили!

Радујте се, јер љубав Божију према роду људском благовестисте!

Радујте се, јер миомирис Христов проносисте земљама Словенским!

Радујте се, јер сте орадостили безбројне душе Јеванђељем Христовим!

Радујте се, јер сте завист демонску на вас изазвали!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 5.

А онда ви, свети Петочисленици, преко светог Горазда и Климента, смело одбранисте учитеља нашега кога јеретици оптуживаху, да је он светац Божији и да са светима почива и радосно поје: Алилуја.

Икос 5.

Па затим, поучени од Духа Светога, свети Петочисленици, ви тачно изложисте, на основу Светог Писма и Светих Отаца, догмат о исхођењу Духа Светога само од Оца, а не и од Сина, како они кривоверно исповедаше и тиме потпадоше под анатему апостола Павла који каже да је проклет који другачије Јеванђеље јавља од примљенога. Зато вас похваљујемо овим речима:

Радујте се, јер поруге због исповедања праве Вере примисте!

Радујте се, јер се и на вама испунише речи Христове: Ако су Мене гонили и вас ће гонити!

Радујте се, јер смело стајасте пред римским жречевима!

Радујте се, јер сте за Господа Христа били спремни на сваку жртву!

Радујте се, јер без страха исповедасте да Дух Свети само од Оца исходи!

Радујте се, трубе Цара Небескога!

Радујте се, Крстоносни проповедници Васкрслога Христа!

Радујте се, Духа Светога истинити следбеници!

Радујте се, велегласни преносиоци науке Јеванђелске!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 6.

Римска гордост и властољубље, вазда жељна царевања, а не службења, завиде вама, свети Петочисленици, а посебно светом Горазду и

Клименту, па вас оптужише код кнеза Светоплука да исповедате криву веру. А ви, знајући да је Бог са вама, радосно појасте: Алилуја!

Икос 6.

Тада вас кнез позва на одговорност, а ви, свети Петочисленици, кроз уста светог Горазда и Климента бранисте истиниту веру у Свету Тројицу, од апостола предану и Васељенским Саборима потврђену, одбацујући смрадну јерес римску. А ми, гледајући истинољубивост вашу очима вере кроз време, радујемо се и овако вам кличемо:

Радујте се, непоколебљиви исповедници Вере Православне!

Радујте се, јер сте душе Словенске росили речју Божијом, као киша благородна земљу!

Радујте се, јер сте од греха очистили земље Словенске, учивши народ покајању!

Радујте се, јер сте Крстом Христовим покрестили дивља племена Словенска!

Радујте се, јер сте благодат Духа Светога призвали на земље Словенске!

Радујте се, јер сте оживели умртвљене душе Словенске!

Радујте се, јер сте радост Христову благовестили!

Радујте се, јер сте у нади на Живот Вечни утврдили народ Словенски!

Радујте се, ослободитељи од замки демонских!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 7.

Али кнез, погружен у страсти и незналица у вери, ништа не разумедо оно што му ви говористе, свети Горазде и Клименте, због чега није могао са вама у духовном сагласју да поје: Алилуја!

Икос 7.

Тада он донесе одлуку, потстакнут од јеретика, да ће бити на страни онога ко се први закуне да је учење његово православно, желећи да вас превари. И док је он то још говорио, римски јеретици се први заклеше, и тако би утврђена јерес, насупротив Православном исповедању, на велику тугу вашу, свети Петочисленици. Примите стога од нас ове молитвене похвале:

Радујте се, благовеститељи Пресвете Тројице!

Радујте се, Богоглагољива уста Духа Светога!

Радујте се, јер сте Архипастиру Христу привели велико стадо Словенско!

Радујте се, јер сте величанство Божије показивали делима својим!

Радујте се, јер Веру Православну без страха пред јеретицима браните!

Радујте се, јер многобоштво Словенско заменисте вером у Јединог Истинога Бога, Оца и Сина и Светога Духа.

Радујте се, јер са анђелима Трисвету песму сада певате!

Радујте се, јер из семена вашег изниче хиљаде светитеља у земљама Словенским!

Радујте се, јер сте радост васкрсења Христовог пронели кроз сав род Словенски!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 8.

Тада ви сви, свети Петочисленици, бејасте подвргнути мучењу и присиљавању да се одрекнете учитеља свога Методија, који вас је учио да Православно појете: Алилуја!

Икос 8.

Ти, свети Горазде изгуби епископски престо, а ти, свети Клименте, Науме, Ангеларије и Саво, са многим другим бејасте оковани и у тамнице бачени, где вам нико није могао никакву помоћ у храни и пићу донети. А ми вам молитвене уздахе овако шаљемо:

Радујте се, јер сте милост Господњу објавили!

Радујте се, јер сте многобожачка зборишта разорили!

Радујте се, јер сте за Веру Православну мучења поднели!

Радујте се, јер сте поруге за Господа Христа са радошћу примали!

Радујте се, јер сте се само у помоћ Божију уздали на делу вашем!

Радујте се, јер сте Небо и Земљу спојили проповеђу вашом!

Радујте се, јер сте Духом Светим осолили народе Словенске!

Радујте се, јер сте мир Христов са собом носили!

Радујте се, јер сте дар чудотворства имали!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 9.

А ви, иако оковани, свети Петочисленици, уносили молитве Богу, појући часове, псалме и песме духовне, не губећи наду у Бога, коме једино приличи да се пева: Алилуја!

Икос 9.

Могу ли и анђели Небески да искажу чудо које се тада догоди, јер док ви уносили молитве Трећег часа, свети Петочисленици, догоди се велики земљотрес, чу се звук са неба и окови спадоше са вас. Када дођоше стражари и видеше вас слободне и без окова, они устрашени обавестише кнеза какво се чудо догодило, говорећи му да је Бог са вама. А и ми вам кличемо благодарно:

Радујте се, јер вас Бог као свете апостоле некада окова чудесно ослободи!

Радујте се, јер сте сужњи Христа ради били!

Радујте се, јер се никога, сем Бога, бојали нисте!

Радујте се, јер сте у име Господње свуда смело наступали!

Радујте се, јер сте језиком народним Господа Христа благовестили!

Радујте се, јер сте лажне богове Словенске заменили Јединим Истинитим Богом, Творцем Неба и Земље!

Радујте се, јер сте тајне Небеске на Земљу спустили!

Радујте се, јер сте поклоњење Јединоме Богу приносили!

Радујте се, јер сте молитвом лечили болести у народу!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 10.

А јеретици, као некада фарисеји, говораху да се ту ради о ђаволској сили и враџбинама, а не чуду Божијем, те вас кнез поново окова још тежим оковима, свети Петочисленици, и стави на још веће муке, а ви још сложније појасте: Алилуја!

Икос 10.

После три дана, опет за време молитве Трећег часа, догоди се исто чудо, али вас стражари поново оковаше. Када се после десет дана јави исти знак, тада вас, свети Петочисленици, изведоше из тамнице и немилосрдно бише и мучише, не дајући вам ни хране ни воде, па вас протераше из града. А ми, гледајући страдања ваша, овако вам кличемо:

Радујте се, јер сте и крв своју за Господа Христа пролили!

Радујте се, јер сте достојанство Духа Светога пред латинима одбранили!

Радујте се, јер сте због тога гнев демонски на себе навели!

Радујте се, јер сте многе домове Духу Светоме међу Словенима проповеђу својом припремили!

Радујте се, јер сте дух покајања Јеванђелског породили међу народом Словенским!

Радујте се, јер сте учили да је грех највећи непријатељ човеков!

Радујте се, јер сте се венцем победе овенчали на Небесима!

Радујте се, јер сте славили Бога и речју и делима!

Радујте се, јер сте Тело и Крв Христову као залог вечности открили народима Словенским!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 11.

Тада се ви, свети Петочисленици, видевши у томе вољу Божију, целивасте целивом Христовим, па се раздовијисте и свако пође путем својим, појући: Алилуја!

Икос 11.

А ви, свети Клименте, Науме и Ангеларије, пођосте пут југа низ Дунав и дођосте до Београда, да би на крају са великом чашћу били примљени од бугарског цара Бориса, јер је он хтео да просвети царство своје Јеванђељем Христовим и сматрао вас је даром Божијим. А и ми вам почаст дајемо и величамо овако:

Радујте се, јер сте народ учили да је Царство Небеско истинска отаџбина људска!

Радујте се, јер сте из мрака на светлост Христову извели племена Словенска!

Радујте се, јер сте темељ Цркве међу Словенима поставили!

Радујте се, јер сте књиге Богослужбене на језик народни преводили!

Радујте се, јер сте манастире и цркве подизали!

Радујте се, јер сте многе ученике за собом оставили!

Радујте се, јер сте стотине Боготражитеља у монашке ризе обукли!

Радујте се, јер сте разум Христов имали!

Радујте се, јер сте Богу свим бићем својим служили!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 12.

Господ, који дубином премудрости своје све устројава, преко вас, свети Петочисленици, просвети земље Словенске од севера до југа и преко вас научи Словенске народе да Јединоме Богу поју: Алилуја!

Икос 12.

А ви, свети Клименте и Науме, највеће дело своје учинисте у граду Охриду, где просвећивасте народ западне Македоније, оставивши иза себе хиљаде ученика, превodeћи на словенски језик Свето Писмо и Богослужбене књиге, зидајући цркве и манастире и све чинећи како би што више душа Богу привели. Зато вас величамо овако:

Радујте се, јер сте саме себе и сав живот свој Христу Богу предали!

Радујте се, јер сте поштовање Пресвете Богородице раширили земљама Словенским!

Радујте се, јер из семена Јеванђелског које сте сејали израсте велико дрво Православља!

Радујте се, крститељи некрштеног народа Словенског!

Радујте се, јер сте и пре Страшнога Суда сели Богу са десне стране!

Радујте се, јер сте безбројне душе обрадовали речима Јеванђеља!

Радујте се, јер сте крштењем у Христа обукли велико стадо оваца словесних!

Радујте се, рибари душа људских!

Радујте се, јер речи ваше обиђоше све земље Словенске!

Радујте се, свети Петочисленици, просветитељи земаља Словенских!

Кондак 13.

О, свети Петочисленици, учитељи и просветитељи Словенски, примите ове молитвене похвале наше и по благодати коју стекосте подвизима вашим, помозите и нама, далеким потомцима вашим, да се Бог смиљује на нас и опрости нам сва сагрешења, како би очишћени и духовно препорођени, и ми достигли у радост Царства Божијег, где сви духови и душе спашених поју: Алилуја!

Овај кондак се чита три пута, па онда опет икос 1. и кондак 1. и онда молитва, на крају.

Молитва

О, свети Горазде, Клименте, Науме, Ангеларије и Саво, премудра Петорицо и слуге Свете Тројице, просветитељи и учитељи народа Словенскога у јединој Истинитој Вери у Бога, Вери Православној, не одбаците ове молитвене похвале које вам са љубављу принесосмо, него их примите као малено уздарје од нас, далеких потомака оних које у Господа Христа крштењем обукосте и од вечне смрти избависте. Нечастиви је кроз потоње векове неке од народа које просветисте опет у таму, преко гордога Рима, одвео, али ми, Срби, иако мучени и клани као нико на свету овоме, још увек држимо Веру Православну, још увек колена не приклонисмо другоме богу, него Ономе, кога и ви проповедасте и који нас једини може спасити од вечне смрти у паклу огњеноме, Богу Тројичноме. И као што је пакао и на вас подизао пету своју, преко римских прелата, и на нас се данас подигла војска паклена, желећи да нас заувек одвоји од Господа Христа. А ми смо све немоћнији и слабији, јер нас је дух света овога веома поробио, па вас молимо, заступници наши Небески, не оглушите се о молитве наше, због смрадних прегрешења која чинимо, него нам помозите да и ми, као и ви некада, сачувамо ту Веру, од Бога откривену, апостолима проповедану и Црквом предану у наследство свим поколењима. Јер само ако у Вери Православној останемо, онда ћемо, молитвама вашим, и исцељујуће покајање за грехе Богу моћи да приносимо, Свете Тајне Христове да примамо и очишћење и преображење да доживимо. Само такви ћемо остати у нади да нас Господ неће одбацити, него да ће се смиловати на нас и примити нас у Царство Своје, где сва уста анђела и спашених прослављају Име Његово Свето, Оца и Сина и Светога Духа, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Духови 2020. г.

Мирко И. Нанић